

Sygn. akt VIII U 867/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Igor Ekert

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2017 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy E. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania E. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 3 kwietnia 2017 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

SSO Grzegorz Tyrka

Sygn. akt VIII U 867/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 kwietnia 2017r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu E. G. (G.) prawa do emerytury na podstawie art.184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z §4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie udokumentował 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, a jedynie 6 lat, 1 miesiąc i 6 dni, a także nie udowodnił wymaganego wieku emerytalnego wynoszącego 60 lat.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji sprecyzowanym w piśmie procesowym z dnia 21 czerwca 2017r. i na rozprawie w dniu 25 lipca 2017r. domagał się przyznania prawa do emerytury z tytułu obniżonego wieku z chwilą ukończenia 60 lat

i przesłankowo zbadania, że w latach 1981 – 1992 pracował w warunkach szczególnych, gdy w jego ocenie wykonywał wówczas pracę wymienioną w wykazie A, dziale XIV, poz.25 w związku z działem II, III, XIV poz.9 i 13.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony E. G. urodził się w dniu (...)

Legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 25 - letnim okresem składkowym i nieskładkowym.

Ubezpieczony jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

Wniosek o emeryturę złożył w dniu 27 lutego 2017r.

Ubezpieczony od dnia 1 września 1972r. do dnia 31 października 1992r.

był zatrudniony w Zakładach (...) S.A. w T.

na stanowiskach: od dnia 1 września 1972r. do dnia 27 czerwca 1975r. – ucznia i od dnia 28 czerwca 1975r. do dnia 31 października 1992r. ślusarza.

Zakłady (...) zaliczane były do przemysłu metalowego. Zajmowały się wytwarzaniem urządzeń dla przemysłu hutniczego i górniczego, a w szczególności dla górnictwa miedzi. Ubezpieczony pracował w oddziale energo – mechanicznym, który zajmował się utrzymaniem ruchu całego zakładu. Ubezpieczony wykonywał wszystkie naprawy, konserwacje, przeglądy urządzeń dźwigowych, takich jak suwnice, ciągniki, podnośniki. Suwnice to urządzenie, które porusza się na wysokości po szynach, ciągnik to urządzenie, które na wysokość wciąga i opuszcza za pośrednictwem liny urządzenia, ciężary. Podnośniki natomiast to urządzenia hydrauliczne, które służyły do pracy na wysokości. Praca była wykonywana na halach o wysokości 10m. Dodatkowo do obowiązków ubezpieczonego należała obsługa stacji sprężarek sprężonego powietrza i naprawa, konserwacja tych urządzeń. (...) stacji sprężarek polegała na tym, że ubezpieczony musiał dbać o parametry, takie jak ciśnienie w układzie, temperaturę. Przy sprężarkach były też chłodnice, włączniki i załączniki oraz dokumentacja, gdzie wpisywano odczyty. W zakładzie znajdowały się urządzenia, które pracowały na sprężone powietrze i dlatego były potrzebne te sprężarki, które dostarczały sprężone powietrze np. do malarni, śluzowni. Sprężarki znajdowały się w wytyczonym pomieszczeniu, to jest sprężarkowi.

Na zakładzie była też wymiennikownia ciepła, gdzie z zewnątrz dostarczano gorącą parę i poprzez wymiennik ogrzewano zakład pracy. Zarówno na tej wymiennikowni jak i na malarni (gdzie malowano natryskowo różnego rodzaju farbami m.in. akryłowymi, ołowianymi, minią, chlorokauczukowymi) ubezpieczony wykonywał remonty, w tym na malarni zajmował się naprawą urządzeń przeciwwybuchowych. Do jego zadań należały zaś przede wszystkim wszelkiego rodzaju naprawy maszyn takich jak gilotyny, giętarki, prasy, krawędziarki, tokarki, frezarki. Ubezpieczony wykonywał też pracę na przepompowni ścieków, a mianowicie czyścił, naprawiał pompy, które tłoczyły ścieki z zakładu na zewnątrz. Wreszcie, zajmował się naprawą wózków widłowych w kanałach i poza nimi, w zależności od rodzaju usterki.

Razem z ubezpieczonym pracowali w tym czasie J. J., A. P..

W 1992r. Zakłady (...) Zakład nr (...) w R. przekształciły się w samodzielną spółkę – Zakłady (...) Sp. z o.o., w której ubezpieczony był zatrudniony do 2003r.

Zakłady (...) Sp. z o.o. i następnie Zakłady (...) Sp. z o.o. w upadłości wystawiły dla ubezpieczonego świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, w których zawarły zapis, iż ubezpieczony w okresach od dnia 1 listopada 1992r. do dnia 31 sierpnia 2002r. oraz od dnia 2 stycznia 2003r. do dnia 31 marca 2003r. stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał pracę na stanowisku ślusarza wymienioną w Dziale III poz.86 pkt 4, Dziale II poz.1 pkt 11, Dziale XIV poz.25 pkt 1.

Brak jest świadectwa pracy w warunkach szczególnych odnośnie wcześniejszego okresu pracy ubezpieczonego.

/Dowód z: akt ZUS, akt osobowych ubezpieczonego, świadectwa pracy świadka J. J., zeznań świadków J. J. i A. P., zeznań ubezpieczonego/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego E. G. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 w zw. z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016r., poz.887) zwanej dalej ustawą, prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948r., który:

- ukończył 60 lat,
- udokumentował do dnia 31 grudnia 1998r. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym co najmniej 15 lat zatrudnienia przy pracach wymienionych w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.),
- nie przystąpił do OFE albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

Po myśli § 2 ust. 1 i 2 w/w rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Dla skutecznego ubiegania się o przyznanie prawa do emerytury wcześniejszej z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych koniecznym jest spełnienie łącznie wszystkich wymienionych powyżej określonych przez ustawodawcę warunków prawa

do świadczenia. Zgodnie bowiem z art. 100 ust. 1 ustawy prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich ustawowych warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Zatem niespełnienie choćby jednego z nich skutkować musi w konsekwencji uznaniem roszczenia za bezzasadne (por. wyroki: Sądu Apelacyjnego we W. z dnia 6 grudnia 2016r. III AUa 1281/16 Lex nr 2196229, Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 5 maja 2016r. III AUa 460/15 Lex nr 2110650, Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 2 grudnia 2015r. III AUa 564/15 Lex nr 2062035).

Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, iż ubezpieczony E. G. legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym co najmniej 25 – letnim okresem składkowym i nieskładkowym oraz jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa. Niemniej jednak ubezpieczony nie osiągnął wymaganego wieku emerytalnego 60 lat, bowiem wiek taki uzyska dopiero w dniu 19 września 2017r.

Brak spełnienia już tylko tego jednego warunku prawa do emerytury z tytułu pracy

w warunkach szczególnych uniemożliwia przyznanie ubezpieczonemu prawa do dochodzonego świadczenia.

Podkreślić należy, iż w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych rozstrzygnięcie sądu może dotyczyć jedynie prawa do świadczenia oraz jego wysokości, nie jest natomiast możliwe ustalanie, dla przyszłych celów emerytalno-rentowych, poszczególnych przesłanek warunkujących prawo do tego świadczenia np., legitymowania się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych. Nie jest też dopuszczalne wydanie wyroku ustalającego spełnienie przez ubezpieczonego niektórych warunków wymaganych do nabycia prawa do świadczenia i przyznającego to świadczenie pod warunkiem spełnienia pozostałych warunków w przyszłości (pow. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2010r. I UK 262/09, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 18 września 2012r. III AUa 413/12).

Niezależnie od tego wypadu dodać, iż w ocenie Sądu przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie pozwoliło na przyjęcie, iż ubezpieczony w okresie spornym 1981 – 1992 pracę w warunkach szczególnych wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 12 września 2016r., sygn. akt III AUa 1663/16: „Tylko okresy wykonywania zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy wypełniają kryterium uznania pracy o cechach znacznej szkodliwości dla zdrowia lub znacznego stopnia uciążliwości lub wymagającej wysokiej sprawności psychofizycznej

ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Taki sam warunek odnosi się do wymagania stałego wykonywania takich prac, co oznacza, że krótsze dobowo (nie w pełnym wymiarze obowiązującego czasu pracy na danym stanowisku) lub okresowe, a nie stałe świadczenie pracy, wyklucza dopuszczalność uznania pracy za świadczoną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wskutek niespełnienia warunku stałej znacznej szkodliwości dla zdrowia lub stałego znacznego stopnia uciążliwości wykonywanego zatrudnienia ”.

Tymczasem z materiału dowodowego sprawy, w tym z zeznań słuchanych w sprawie świadków J. J. i A. P. – współpracowników ubezpieczonego, a także z zeznań ubezpieczonego wynika jednoznacznie, iż ubezpieczony w spornym okresie swojego zatrudnienia wykonywał różne prace, z których część została wymieniona w wykazie np. konserwacja, remonty, obsługa sprzętów (wykaz A dział XIV poz.25 w związku z wykazem A działem XIV poz.9), jak i takie prace, których do prac w warunkach szczególnych nie sposób zaliczyć np. czynności ubezpieczonego polegających na odczytywaniu parametrów na urządzeniach, czy też prac polegających na naprawach, konserwacji frezarek, tokarek, krawędziarek, gilotyn. W wykazie A dziale XIV poz.25 jako pracę w warunkach szczególnych wymieniono „ Bieżącą konserwację agregatów i urządzeń oraz prace budowlano – montażowe i budowlano – remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie ”. Prac wykonywanych na takich urządzeniach jak tokarki, krawędziarki, frezarki, gilotyny nie można zaliczyć do prac w warunkach szczególnych, bo nie zostały wymienione w katalogu takich prac zawartym w Wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. W konsekwencji prac ubezpieczonego polegających na konserwacji i remoncie takich urządzeń, gdy prace wykonywane przy użyciu tych urządzeń niewątpliwie stanowiły istotną część prac wykonywanych na hali produkcyjnej Zakładów i jednocześnie stanowiły też istotną część wszystkich czynności wykonywanych przez ubezpieczonego (zeznania świadka J. J.: „Ubezpieczony jako ślusarz miał przede wszystkim za zadanie naprawy maszyn takich jak gilotyny, giętarki, prasy, krawędziarki ”) nie sposób zaliczyć do prac w warunkach szczególnych.

Zatem ubezpieczony w latach spornych nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. A skoro tak, to brak jest podstaw

do uwzględnienia tej pracy do pracy w warunkach szczególnych uznanej przez organ rentowy. Tym samym ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie legitymuje się wymaganym 15 – letnim okresem takiej pracy.

W konsekwencji powyższego Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego jako bezzasadne.

(-) SSO Grzegorz Tyrka